

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО
ПЛАНУВАННЯ «СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ЗАЗИМСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
БРОВАРСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДО 2027 РОКУ»**

2024 рік

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень	3
Вступ	4
РОЗДІЛ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування. Його зв'язок з іншими документами державного планування	5
1.1 Основні цілі документа державного планування	6
1.2 Зв'язок проекту Стратегії із іншими документами державного планування	7
Розділ 2 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	10
2.1 Економіко-географічні особливості	10
2.2 Ландшафти та геологія	12
2.3 Земельні ресурси та ґрунти	12
2.4 Надра	14
2.5 Клімат	15
2.6 Повітряний басейн	15
2.7 Водні ресурси	16
2.8 Біорізноманіття, флора, фауна.	18
2.9 Природоохоронні території та об'єкти	20
2.10 Об'єкти культурної спадщини	22
2.11 Санітарне очищення	22
2.12 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я	23
2.13 Характеристика прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо Стратегію не буде затверджено	24
РОЗДІЛ 3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	25
3.1 Стратегічні цілі та перспективи розвитку	25
3.2 Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля	28
РОЗДІЛ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	32
4.1 Ключові екологічні проблеми	32
4.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Зазимської сільської територіальної громади	32
РОЗДІЛ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі із запобігання негативного впливу на здоров'я населення, що стосуються населення	34
РОЗДІЛ 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та	37

довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	
РОЗДІЛ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проекту стратегії	39
7.1 Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря	40
7.2 Заходи зменшення впливу на стан водних ресурсів	40
7.3 Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів	41
7.4 Санітарне очищення території	41
7.5 Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі та об'єктів природно-заповідного фонду	41
7.6 Заходи з адаптації до змін клімату на місцевому рівні	42
7.7 Формування екологічної свідомості та екологічної культури Громади	44
7.8 Розвиток туристичного потенціалу	44
РОЗДІЛ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	45
8.1 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив	45
8.2 Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження, які було проведено	45
РОЗДІЛ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі для здоров'я населення	47
РОЗДІЛ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	50
РОЗДІЛ 11 Резюме нетехнічного характеру розраховане на широку аудиторію	51

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

СЕО – стратегічна екологічна оцінка.

ДДП – документ державного планування.

ГП – генеральний план.

МВВ – місце видалення відходів.

ТПВ – тверді побутові відходи.

РПВ – рідкі побутові відходи.

ГДК – гранично допустима концентрація.

ОС – очисні споруди.

КОС – каналізаційні очисні споруди.

НПС – навколишнє природне середовище.

СЗЗ – санітарно-захисна зона.

РТО – радіо технологічні об'єкти.

МС – метеостанція.

ЗУ – Закон України.

МОЗ – міністерство охорони здоров'я.

ВКУ – Водний Кодекс України.

ЗМІ – засоби масової інформації.

ДБН – державні будівельні норми.

ДСТУ – державний стандарт України.

ОСГ – особисте селянське господарство.

ВРХ – велика рогата худоба.

ГДВ – граничнодопустимий викид.

ГДС – граничнодопустимий скиди

ВСТУП

З 12 жовтня 2018 року в Україні введено в дію Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який визначає необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля.

Досвід багатьох країн продемонстрував високу ефективність СЕО як інструмента планування, що сприяє якості розроблених планів, програм, стратегій тощо. Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва. Це системний та комплексний інструмент оцінки, який забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами діяльності які можуть мати можливі екологічні наслідки.

Об'єктом оцінки даного звіту є документ державного планування – проект Стратегії розвитку Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області до 2027 роки (далі – Стратегія).

Необхідно брати до уваги той факт, що Стратегія відображає загальні пріоритети та цілі розвитку усієї громади загалом, без акцентування на конкретні населені пункти чи території, в межах яких існують соціальні, економічні чи екологічні проблеми, які потрібно вирішувати на більш низькому рівні планування, в тому числі на рівні реалізації конкретної планової діяльності.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегія розвитку Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області до 2027 роки (далі – Стратегія) спрямована на досягнення стабільного зростання якості життя населення на основі збалансованого та узгодженого розвитку економіки та соціуму, що базується на інноваціях, ощадливому ставленні до природного середовища, з урахуванням стратегічних інтересів держави. Вона дає можливість створити власне бачення свого майбутнього та напрямків розвитку Зазимської сільської територіальної громади для зростання її спроможності та росту добробуту її мешканців. Саме людина стає центром та пріоритетом соціально-економічного розвитку громади на тривалу перспективу. План заходів з реалізації Стратегії розвитку громади до 2027 р. ґрунтується на переході до системного та збалансованого планування на основі проєктного підходу. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні цілі розвитку повністю відповідають баченню розвитку і місії територіальної громади, тобто базуються на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях громади. Кожна стратегічна ціль конкретизована в оперативних цілях та завданнях. Кількість та сукупність оперативних цілей є такою, щоб максимально виконати стратегічну ціль.

Зазимська сільська територіальна громада визначила три стратегічних цілі сталого розвитку:

- економічне зростання громади,
- соціальний захист громади,
- екологічна безпека громади,

Стратегічна екологічна оцінка розробляється на підставі рішення 79 позачергової сесії Зазимської сільської ради 8 скликання від 14.05.2024 № 4418 «Про розробку Стратегії розвитку Зазимської сільської територіальної громади на період до 2027 року».

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для документу державного планування, а саме для Стратегії розвитку Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області до 2027 роки, з метою перетворити громаду на територію комфортного проживання, де створено рівні умови для всебічного та гармонійного розвитку людини, громаду з наданням якісних адміністративних послуг, і з унікальною історико-культурною спадщиною та великими рекреаційними можливостями, які будить використовуватися в інтересах мешканців громади з урахуванням державних, громадських, а також приватних інтересів.

СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документу державного планування.

1.1 Основні цілі документа державного планування:

- Визначення перспективи територіального розвитку населених пунктів;
- Визначення майбутніх напрямів використання території;

- Підвищення рівня екологічної культури та свідомості населення із забезпеченням ними раціонального використання та відтворення природних ресурсів (економне використання води, світла, природного газу, заборона використання питних вод для технічних цілей тощо);
- Забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі;
- Виконання вимог поводження з відходами у тому числі з побутовими відходами населення та запобігання утворення несанкціонованих звалищ ТПВ
- Оздоровлення водних акваторій, а саме паспортизація водойм, очистка від мулу та рослинності з подальшим упорядкуванням прибережних захисних смуг, Недопущення забруднення підземних вод та контроль якості підземних вод;
- Забезпечення постійного екологічного моніторингу за станом всіх компонентів навколишнього природного середовища, в межах компетенції.

Даний проєкт виконано відповідно до вимог Земельного Кодексу України, Водного Кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року» та інших документів.

1.2 Зв'язок проєкту Стратегії із іншими ДДП

В підрозділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення документації та її стратегічної екологічної оцінки. Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкту Стратегії перераховані нижче:

- 1) Стратегія розвитку Київської області на 2021 – 2027 роки – схвалена Розпорядженням Київської обласної державної адміністрації від 29.11.2019 № 695, котра передбачає, що Київщина – іміджевий, фінансово самодостатній регіон – лідер України з потужною інноваційною та високотехнологічною економікою, професійним інтелектуальним бізнесом та креативним смарт-середовищем, високою якістю життя, наближеною до загальноєвропейських стандартів, комфортними та безпечними умовами для проживання, де збережено історико-культурну спадщину та національні традиції українського народу, створено рівні умови для всебічного та гармонійного розвитку людини.
- 2) Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» – передбачається досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.
- 3) Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки - затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, котра визначає, що стратегічною метою державної регіональної політики до 2027 року є розвиток та єдність, орієнтована на людину – гідне життя в згуртованій, децентралізованій, конкурентоспроможній і демократичній Україні, забезпечення ефективного використання внутрішнього потенціалу територій та їх спеціалізації для досягнення сталого розвитку країни, що створює умови для

підвищення рівня добробуту та доходів громадян під час досягнення згуртованості в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному та просторовому вимірах.

4) Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки - Програма передбачає реалізацію першочергових природоохоронних заходів за такими напрямками:

- охорона атмосферного повітря;
- поводження з небезпечними відходами;
- озеленення населених пунктів та підвищення рівня суспільно екологічної свідомості;
- збереження та відтворення біорізноманіття Київської області.

5) Обласна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022-2029 роки у Київській області - розроблена з метою реалізації державної і регіональної політики у галузі водного господарства: підвищення ефективності використання меліоративних систем області, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні області, поліпшення екологічного стану сільських територій та умов проживання населення; задоволення потреб населення і галузей економіки області у водних ресурсах та оптимізації водоспоживання, запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії вод; екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро та збереження і відтворення водних ресурсів.

6) Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117) - метою цієї Стратегії є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Цілями Стратегії є: визначення та розв'язання ключових проблем розвитку управління відходами в Україні на інноваційних засадах; визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель; визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі; забезпечення сталого розвитку України шляхом виконання завдань, спрямованих на екологічну та ресурсну безпеку;

7) Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року - метою Концепції є вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави, створення правових та інституційних передумов для забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку за умови економічної, енергетичної та екологічної безпеки і підвищення добробуту громадян.

Основними напрямами реалізації Концепції є: зміцнення інституційної спроможності щодо формування і забезпечення реалізації державної політики у сфері зміни клімату; запобігання зміні клімату через скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави; адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату.

8) Указ Президента України «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» - враховує цілі сталого розвитку за рахунок захисту, відновлення та раціонального

використання екосистем суші, раціонального лісокористування, припинення процесу деградації земель та зупинки процесу втрати біорізноманіття, вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками, забезпечення відкритості, безпеки, екологічної стійкості Зазимської сільської територіальної громади.

9) Національний плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;

10) Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 №20, зокрема, стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення екологомеліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;

11) Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

12) План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

13) Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

14) Водна стратегія України на період до 2050 року та плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134.

15) Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р.

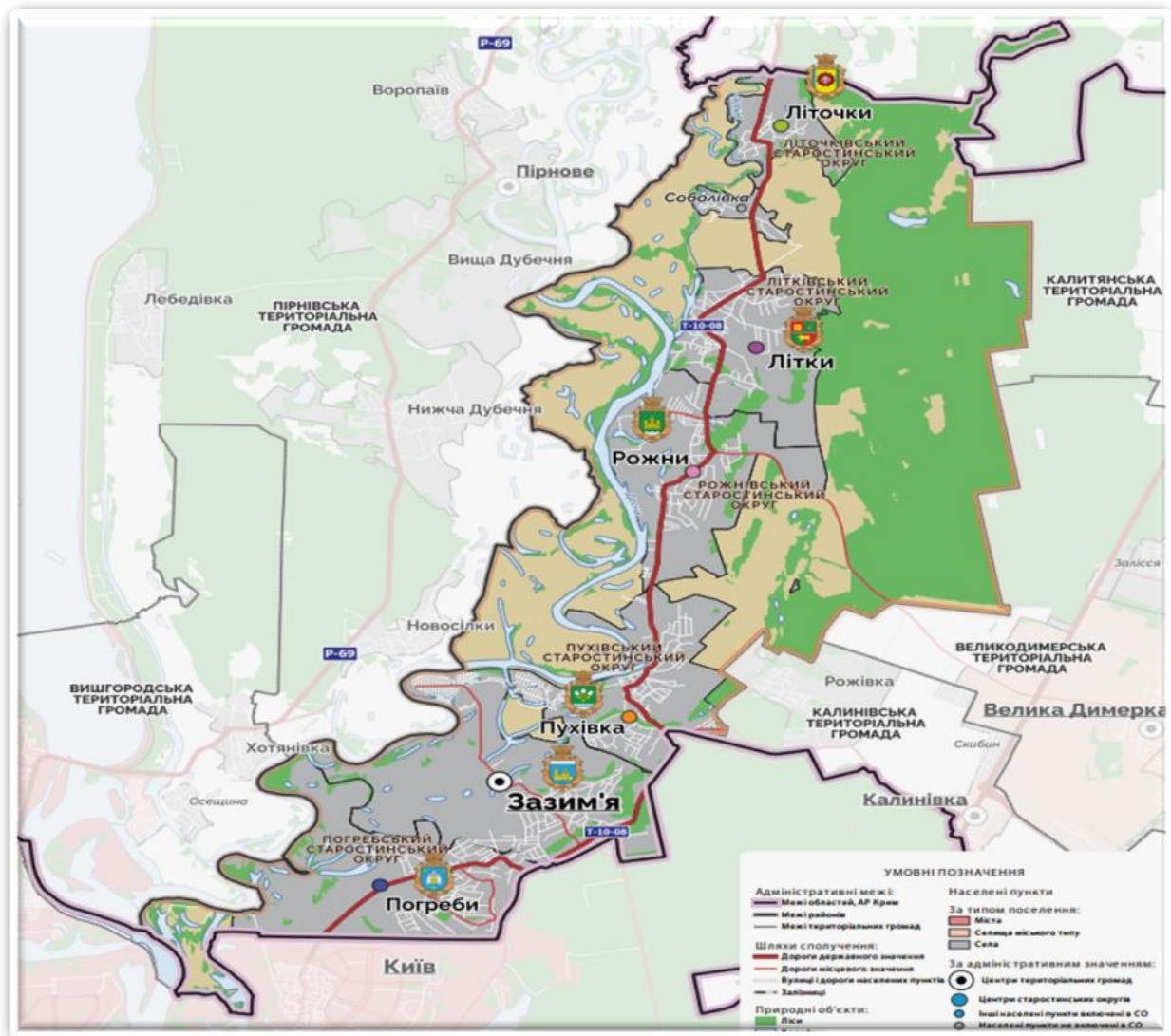
Розділ 2 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

2.1 Економіко-географічні особливості

Зазимська сільська територіальна громада створена в грудні 2019 року шляхом добровільного об'єднання територіальних громад сіл Погреби та Зазим'я. В жовтні 2020 року до складу Зазимської сільської територіальної громади приєдналися села Літки, Літочки, Соболівка, Пухівка та Рожни, завершивши об'єднання сіл Придесення Броварського району. Адміністративним центром Зазимської сільської територіальної громади є село Зазим'я Броварського району Київської області.

Органи місцевої влади знаходяться в селі Зазим'я (як Зазимська сільська рада) та в Погребах, Пухівці, Рожнах, Літках, Літочках (як адміністративні приміщення старостинських округів Зазимської сільської ради). Очолює громаду сільський голова. Депутатський корпус представлено 22 депутатами. Рис.1

Рисунок 1

Зазим'я розташоване у 29,9 км від обласного центру м. Києва та 17,7 км від м. Бровари (районний центр). Найбільшим сусідом Зазимської сільської територіальної є Київська міська територіальна громада, що межує з південним кордоном Придесення. Східними сусідами є Калинівська, Великодимерська та Калитянська територіальні громади, з Заходу – Вишгородська та Пірнівська громади. Всі села Придесення об'єднує автомобільна дорога загального користування державного значення Т-10-08. Транспортна доступність та мальовничий природний ландшафт, який складається зі змішаних та хвойних лісів, річок та водойм, визначили розташування на території громади багатьох садових товариств, баз відпочинку, клубів та заміських комплексів.

Таблиця 1.1 – Порівняння громади, району та області

Назва	Площа		Населення		Щільність населення (осіб на км ²)
	всього, км ²	у % до іншої територіальної одиниці	всього, (осіб)	у % до іншої територіальної одиниці	
Київська область	28 131	100	1 795 550	100	63,8
Броварський район	2 881,9	10,2	241 777	13,4	83,9
Зазимська громада	258,3	0,92	11 437	0,63	44,3

Таблиця 1.2 – Розташування населених пунктів громади

Назва населених пунктів	Площа, га	Відстань до адміністративного центру громади (км)
Погреби	25	5
Зазим'я	30,1	0
Пухівка	30,26	8,8
Рожни	81,14	16
Літки	52,5	22
Літочки	39,2	28
Соболівка	1,8	26

Через адміністративний центр та всі села Зазимської сільської територіальної громади проходить автомобільна дорога загального користування державного значення Т-10-08, що забезпечує швидку та зручну транспортну доступність мешканців до районного та обласного центрів.

Основною господарською спеціалізацією в цілому є сільське господарство та розвинена промисловість у тому числі видобувна, також представлені складські підприємства. Громада має великий потенціал розвитку туристичної сфери але наявна інфраструктура потребує значних інвестицій.

2.2 Ландшафти та геологія

Рельєф території рівнинний. В межах громади протікає річка Десна та маються її притоки. Заплава річок заболочена. Присутні штучні водойми. В межах сіл мається осушувальна система відкритими меліоративними каналами. Абсолютні відмітки в межах території селіл змінюються від 90,10 до 109,20 м. Перепад висот складає 19,10 м.

За своїми геоморфологічними особливостями Броварський район знаходиться в межах орографічної області Придніпровська низовина і має алювіальний денудаційно-аккумулятивний середньо-плейстоцен-голоценовий тип рельєфу.

Поверхня має похил у бік русла Дніпра. Низовина полого-хвиляста. Вона зазнала великого впливу діяльності давнього льодовика і річок

Територія громади вкрита зандровими пісками, що сформовані внаслідок існування останнього Дніпровського покривного льодовика. Вони мають флювіогляціальне (водно-льодовикове) походження, тобто відкладені струмками, які витікали з-під льодовика. Породи, які поширені в цьому районі Київської області є досить різноманітними і характеризуються надзвичайною непостійністю як у вертикальному, так і горизонтальному напрямках: піски, які включають в себе значну кількість валунів, а також поширені суглинки та глина (в окремих урочищах серед пісків збереглися напіврозмиті залишки морени).

Відповідно до тектонічної будови та геології рельєф території громади сформувався в складних умовах при сукупному активному прояві ендегенних і екзогенних факторів. На формування сучасного рельєфу території вплинула складність палеогеографічних умов і прояв сучасних геоморфологічних процесів в межах різних морфоструктур, що обумовили різноманітність її морфоскульптурних геоморфологічних утворень. Для орографічної поверхні території сіл не є характерними помітні коливання висот.

Перепад висот в межах території проектування складає 19,10 м. Сейсмічність майданчика будівництва 5 балів згідно з ДБН В.1.1-12:2006.

2.3 Земельні ресурси та ґрунти

Для території громади характерні ґрунти, що сформувались на водно-льодовикових та алювіальних, меншою мірою – на лесоподібних відкладах. Найбільш поширені дерново-підзолисті ґрунти різного механічного складу, темно-сірі опідзолені, ясно-сірі й сірі лісові, лучні, болотні, торфово-болотні. Рівень родючості ґрунтів невисокий. Це зумовлено слабкою структурованістю та бідністю поживними речовинами гумусового горизонту, що потребує періодичного підживлення органічними та мінеральними добривами угідь та протиерозійного закріплення ґрунтів від вітрової ерозії.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» за ступенем сприятливості, в залежності від рельєфу, глибини залягання ґрунтових вод та інженерно-геологічних умов, виділено три категорії: сприятливі, малосприятливі та несприятливі для будівництва. Значна частина ТГ відновиться до територій з гідрогеологічними процесами, а саме: зони поширення заболоченості та підтоплення, а також до територій з геологічними процесами – заторфованих територій.

Ґрунти населеного пункту функціонально придатні для розведення городніх культур і садівництва (за винятком перезволожених та заболочених ділянок). Тому якість ґрунтів не є

лімітуючим фактором, проте сільськогосподарське використання цінних земельних ресурсів повинно відбуватись із обов'язковим застосуванням відповідних ошадних технологій, котрі допомагають запобігати їх деградації, такі ділянки мають бути розташовані за межами населених пунктів.

У минулі часи значна територія краю була зайнята озерами та болотами. Нині багато з них зникли, зокрема внаслідок масового осушення, яке проводилося в 60 — 70 роках ХХ ст.

Актуальна інформація про агрохімічну паспортизацію сільськогосподарських угідь, які знаходяться на території Громади відсутня.

Таблиця 1.3 - Основні показники земельних ресурсів громади

Назва	Літочки	Літки	Рожни	Пухівка	Зазим'я	Погреби	ТГ
Загальна площа земель	3920,20	5253,3	8114,20	3026,0	3013,70	2499,3757	25526,7757
Сільськогосподарські землі, у тому числі:	1844,1	2281,65	3031,4192	1544,04	1460,0449	1071,18	11221,4341
сільськогосподарські угіддя, з них:	1828,40	2213,3	2951,0906	772,02	1428,4492	1070,18	10263,7398
Рілля	712,0	1067,73	1245,5857	377,38	279,2999	409,36	4091,3249
багаторічні насадження	34,0	26,7	242,2668	102,22	31,6643	-	436,7511
Сіножаті	454,1	615,8	860,2657	201,36	970,4824	657,32	3759,3281
Пасовища	628,6	530,6	602,9724	39,64	147,0026	3,5	1952,315
під господарськими будівлями і дворами	15,4	23,0	24,9441	34,22	27,6314	-	125,1955
під господарськими шляхами і прогонами	-	-	55,3845	17,20	3,9643	-	76,5488
Землі лісогосподарського призначення, у тому числі:	1773,8	2251,8	3931,8216	166,14	147,06	74,0	8344,6216
лісові землі (згідно кадастрової карти)	1773,8	2219,2	3449,7513	129,20	104,9528	74,0	7750,9041
Чагарники	-	-	126,7866	36,94	-	-	163,7266
Забудовані землі, у тому числі:	99,7	207,4	620,7705	987,93	555,2293	979,35	3450,3798
землі житлової та громадської забудови	99,08	200,6	279,6513	742,03	126,1826	905,2	2451,8239
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	0,62	6,8	51,4166	245,90	305,6196	74,15	743,9628
Землі рекреаційного призначення	3,27	22,0	13,6112	652,23	27,2255	-	718,3367
Землі оздоровчого призначення	-	-	5,9205	-	9,7720	-	15,6925
Відкриті заболочені землі	2,3	1,5	33,7450	91,26	27,9790	-	156,784
Води	100,9	156,0	428,3096	356,40	139,6787	170,93	1352,2183
Землі запасу	23,5	24,0	54,5229	159,8	461,57	52,95	776,3429

2.4 Надра

Згідно даних Українського територіального геологічного фонду в громаді наявні пісок, торф, цегляно-черепична сировина.

На території громади є підприємства які здійснюють діяльність щодо користування надрами:

ТОВ «АЖУР – Д» здійснюють діяльність на відстані близько 3,0 км на південний схід від південно –східної околиці с. Рожни Зазимської сільської ради Броварського району Київської області, де розташоване родовище будівельних пісків Садове. Планова діяльність передбачена в межах ліцензійної площі, яка становить 16,0 га та передбачає подальше будівництво кар'єру по видобутку будівельних пісків потужністю 260 тис.м3 на рік. Піски придатні для благоустрою, рекультивації та планування, для дорожнього будівництва. Строк дії спеціального дозволу на користування надрами діє до 27.03.2029 року.

ТОВ «Десна С Контракт» розташоване на відстані близько 2,0-3,0 км на схід і південний схід від с. Рожни, де в частині родовища Мехедове здійснюють діяльність згідно з отриманим спеціальним дозволом на користування надрами по видобуванню торфу та піску, придатного для виготовлення ґрунту торф'яного рослинного, а також видобування пісків, придатних для благоустрою, рекультивації та планування до 16.03.2041.

ТОВ «Октава» здійснює діяльність відповідно до спеціального дозволу на користування надрами на відстані 4,0 км на південний схід від с. Рожни на території Броварського родовища пісків, придатного як пісок-компонент в'язучого для щільних силікатних бетонів та для благоустрою, рекультивації та планування. Строк дії спеціального дозволу до 5 грудня 2042 року.

ТОВ «Собі» здійснює видобуток піску с. Погреби. Діяльність згідно з отриманим спеціальним дозволом на користування надрами по видобуванню піску.

До 2022 р. на території громади планувалася діяльність ще декількох підприємств по розробки надр, але роботи на цей час призупинені.

2.5 Клімат

Географічно Броварський район розташований в північно-східній частині Київської області.

Клімат Зазимської громади помірно-континентальний, характеризується м'якою зимою та теплим літом, що створює сприятливі умови для проживання, сільського господарства та туризму. Зимові місяці мають середню температуру близько -4°C , літні місяці – близько $+20^{\circ}\text{C}$. Мінімальна температура в нашій місцевості була зафіксована на позначці -35°C , а максимальна піднімалася до $+39^{\circ}\text{C}$. Період із температурами понад $+10^{\circ}\text{C}$ триває 155 – 160 діб. Переважна більшість вітрів із заходу та північного заходу.

Середня річна кількість опадів становить приблизно 600-700 мм. Дві третини всіх опадів припадає на теплий період року. Стійкий сніговий покрив утворюється в другій половині грудня і тримається, як правило, до середини березня. Висота снігового покриву сягає 20 см. Влітку часто бувають зливи з грозами, тумани. Взимку — тривалістю до місяця — можуть стояти сильні морози.

Територія належить до басейну Дніпра, найбільшої річки України, яка, протікаючи з півночі на південь Київщини, поділяє її на лівобережну (де розташований Броварський район) та правобережну частини. Найбільша притока Дніпра, яка протікає через район — Десна; довжина її в межах району понад 40 км. Річка утворює велику кількість рукавів і стариць. Заплава її часто заболочена. Живлення ріки мішане (переважно снігове). Замерзає на початку грудня, а скресає в березні. Глибина ріки 2 — 4 м. Ширина річища Десни в межах Броварщини становить близько 200 м. Ріка раніше використовувалася для судноплавства, є одним із основних джерел забезпечення питною водою Броварів і Києва.

Водні ресурси громади представлені також річками Десенкою, Любичем та іншими, а також невеликими озерами та ставками, яких понад 150.

Наявність розгалуженої системи річок та водойм значно впливають на клімат.

Гідрогеологічні, гідрологічні, інженерно – геологічні умови території відносяться до простих.

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування України територія віднесена до I архітектурно-будівельного району (Північно-Західний) з відповідними вимогами містобудівного характеру (згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»).

2.6 Повітряний басейн

Як зазначається в Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забруднення атмосферного повітря є однією з найгостріших екологічних проблем. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, забруднення повітря є одним з основних факторів ризику для здоров'я, пов'язаних з навколишнім середовищем. Чим нижче рівні забруднення повітря, тим менше серцево-судинних і респіраторних захворювань як в тривалій, так і в короткостроковій перспективі.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є низький рівень оснащення джерел викидів пилогазоочисним обладнанням. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

За метеорологічними умовами територія Громади відноситься до територій з підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря та несприятливими умовами розсіювання промислових викидів.

За даними Екологічного паспорту Київської області за 2022 рік відомо, що у порівнянні з попереднім роком викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря у 2022 році від стаціонарних джерел у порівнянні з попереднім роком зменшилися і склали 47 988,646 т.

Вплив автомобільного транспорту зосереджується переважно на дорогах з твердим покриттям та автодорогах державного та місцевого значення. При цьому на нерівних ґрунтових дорогах значно збільшуються викиди вихлопних газів від авто та збільшується запиленість повітря. Таким чином, фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані, залежить від багатьох складових та потребує постійного контролю з боку служб санітарного та екологічного контролю і місцевої влади.

Над актуальним та проблемним попутним питанням, що негативно впливає на якість атмосферного повітря залишається також незаконне та самовільне спалювання опалого листя та стерні, соломи, післязбиральних залишків, а головне – сміття. Такі дії є причиною непоправних наслідків, а саме: забруднення атмосферного повітря, знищення ландшафтного та біологічного різноманіття, зниження родючості ґрунтів, знищення корисної ентомофауни та мікрофлори, створюється загроза виникнення пожеж, а іноді й травмування або загибелі людей, надання економічних збитків і т.д..

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що без вжиття заходів ситуація суттєво впливає на повітряне середовище, обумовлюючи ризики для здоров'я місцевого населення. Часткове вирішення проблеми можливо зі збільшенням кількості станцій вимірювання рівня забруднення атмосферного повітря, якими буде проводитися постійне вимірювання РМ 2.5, РМ10, РМ1, температури повітря, відносної вологості, атмосферного тиску. Рекомендується розмістити станції в кожному населеному пункті. Дані з таких станцій будуть постійно оновлюватися в режимі онлайн, кожен житель громади отримає можливість в будь-який момент дізнатися цю інформацію на сайті (<https://www.saveecobot.com/>)

На території громади є три станції. Вони здійснюють контроль за показниками РМ 2.5, РМ10. Інформація розміщується на сайті (https://ecozagroza.gov.ua/map?id=38166&layer=air_pollution)

Основними джерелами викидів в комунальній сфері громади є котельні комунальних закладів. Сільська рада здійснює постійний контроль за станом пилогазоочисного устаткуванням для недопущення негативного впливу.

2.7 Водні ресурси

Населений пункт розміщується в межах Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Гідрологічні умови характеризуються наявністю першого від поверхні водоносного горизонту у четвертинних відкладах. Ґрунтові води залягають на глибинах від 0,2 -3,1 м і розповсюджені у покрівлі алювіальних пісків. Абсолютні відмітки води коливаються у межах 91,9-93,7 м. Водоносний горизонт безнапірний з вільною поверхнею. Рівень ґрунтових вод майже горизонтальний, основний напрямок ґрунтового потоку спрямовано на південний захід, у бік річки. Живлення ґрунтових вод відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, паводкових і талих вод. Розгрузка ґрунтового потоку відбувається в бік долини р. Десна. Сезонні коливання рівня ґрунтових води можуть досягти 05-0,7 м від зафіксованого. Ґрунтові води прісні (мінералізація 0,3 мг/л). За хімічним складом вони гідрокарбонатні кальцієві та кальцієво-натрієві, не агресивні.

Якість питної води різна і залежить від ступеня природного очищення поверхневих вод, а також від глибини залягання підземних вод. У цілому стан питної води не викликає занепокоєння. Водна ерозія на землях громади не має поширення.

У минулі часи значна територія краю була зайнята озерами та болотами. Нині багато з них зникли, зокрема внаслідок масового осушення, яке проводилося в 60 — 70 роках ХХ ст.

На території громади проведена інвентаризація водних об'єктів, сумісно с Басейновим управлінням водних ресурсів середнього Дніпра.

Таблиця 1.4 – Кількість водних об'єктів

Розташування	Кількість шт	Розташування	Кількість шт
с.Зазим'я	7	с.Рожни	14
с.Літки	6	с.Соболівка	6
с.Погреби	8		

Розташування	Кількість шт	Розташування	Кількість шт
с.Пухівка	9		

Найбільш цінним природним надбанням Громади є питна вода. Вона в повній мірі задовольняє потреби як для споживання так і для виробничих та технічних потреб. У переважній більшості питну воду жителі громади споживають із криниць. Також практично у кожному населеному пункті є бювети, з яких подається з артезіанських свердловин і відбувається додаткова очистка.

Щодо охорони водності малих річок/струмків мають також ураховуватися обмеження, регламентовані статтею 80 Водного кодексу України, згідно з якою з метою охорони водності малих річок забороняється: змінювати рельєф басейну річки; зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки; руйнувати русла пересихаючих річок, струмки та водотоки; випрямляти русла річок та поглиблювати їх дно нижче природного рівня; розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації; надавати земельні ділянки у заплавах річок під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва; проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок; здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

Відповідно до статті 88 Водного кодексу України та статті 60 Земельного кодексу України, з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності, вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги. Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш 3 гектарів - 25 метрів.
Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

Для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм встановлюються водоохоронні зони.

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється. На території водоохоронних зон забороняється:

- 1) використання стійких та сильнодіючих пестицидів;
- 2) влаштування кладовищ, скотомогильників, звалищ, полів фільтрації;
- 3) скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки.

Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами. Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Виконавчий комітет сільської ради зобов'язаний доводити до відома населення, всіх заінтересованих організацій рішення щодо меж водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також водоохоронного режиму, який діє на цих територіях.

Контроль за створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за дотриманням режиму використання їх територій здійснюється органами, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель, і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

В межах громади відсутня організована система рекреаційного використання поверхневих вод.

Централізоване водопостачання та водовідведення на території громади здійснює КП «Добробут», тарифи на послуги затверджені Рішенням Виконкому Зазимської сільської ради від 15.08.2023 № 431 «Про встановлення тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення КП «Добробут»

2.8 Біорізноманіття, флора, фауна.

На формування рослинного покриву території значний вплив мають сформовані едафічні умови, а саме ґрунти, перерозподіл тепла і вологи, які зумовлюються геолого-геоморфологічними та гідрологічними особливостями.

Рослинний покрив представлено рослинними асоціаціями природної зони Українського Полісся та, в незначному ступеню, лісостепу. Поліський тип рослинності на цій території представлено здебільшого формацією дубово-соснових лісів. Характерною особливістю цих лісів є сосна, дуб, береза повисла, береза пухнаста, осика і вільха клейка. В порушених асоціаціях береза і осика можуть зустрічатися як домінуючі породи. Підлісок рідкий, трапляються крушина ламка, бруслина європейська. Трав'яний покрив значно густіший, ніж в борах, і багатший на число видів.

Лісова флора багата різноманітними чагарниково-кущовими породами: барбарисом звичайним, шипшиною травневою та собачою, глодом українським та криваво-червоним, малиною та ожиною звичайною, ліщиною, тереном.

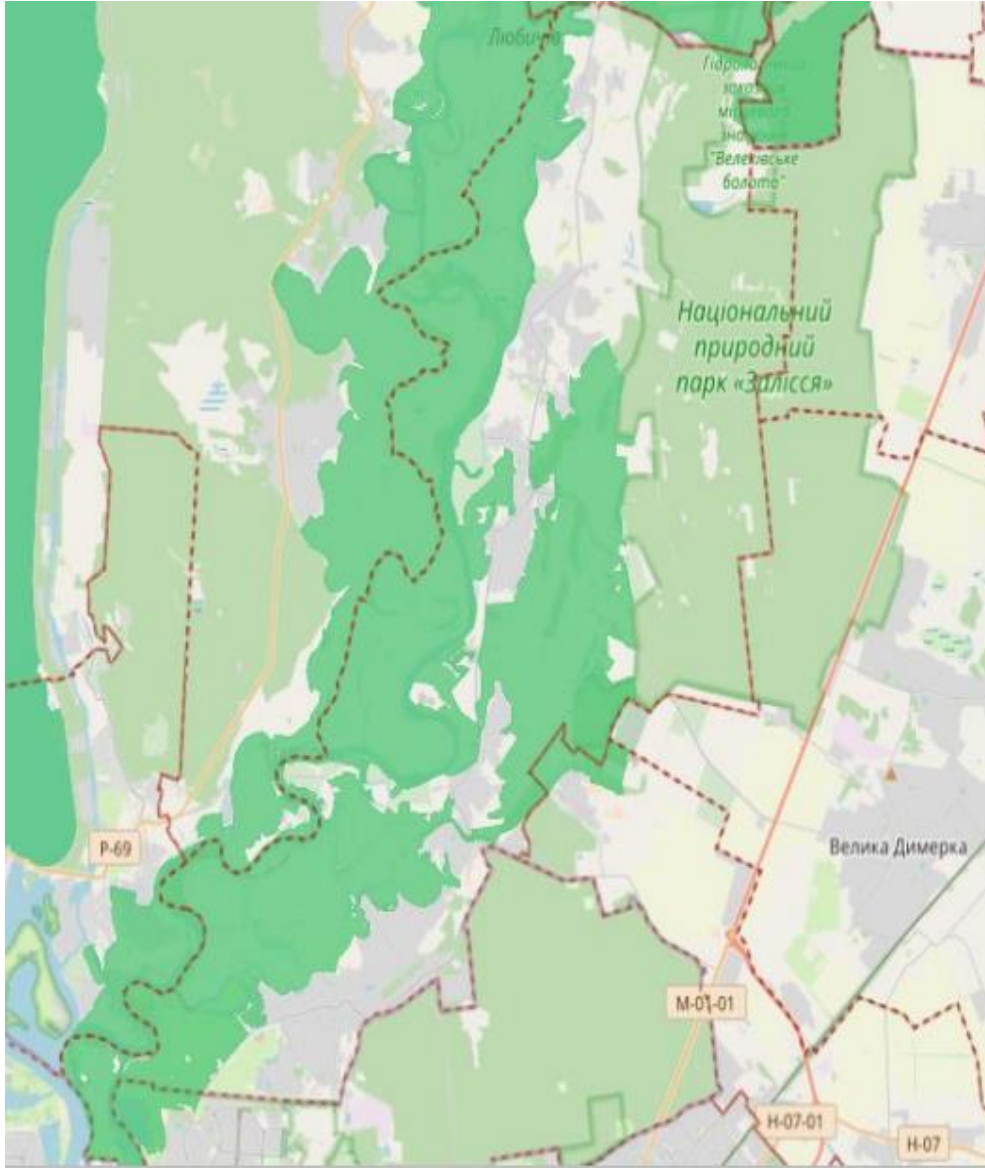
Відкриті простори лісу зайняла суниця лісова із квітковими заростями іван-чаю, дзвоників персиколістих, гадючника шестипелюсткового, королиці звичайної та ін. Зелено-мохові бори чергуються із заростями вересу звичайного, плаунів булавовидних та баранця.

Квіткова рослинність лісу представлена родинами: складноцвітих, бобових, лілійних, розоцвітих, губоцвітих, зонтичних, гвоздикових та ін. Із видів, які потребують охорони, зареєстровані: конвалія травнева, чина весняна, фіалка лісова запашна, сон-трава звичайна, анемона жовтицева, печіночниця, любка дволиста, гніздівка звичайна, коручка болотна, вороняче око, проліска дволиста та цариця лісу — лілія лісова.

В цих лісах переважаючими видами грибів є польський гриб, рядівка зелена, опеньки, сирійки, маслюки. Популяція білого гриба значно зменшилась внаслідок втручання людини. В березових галях зустрічаються підберезники та підосичники, гриб-зонтик, поширеними отруйними грибами є бліда поганка, несправжній опеньок, сатанинський гриб.

В межах громади розташована значна кількість ділянок Державного лісового господарства України, відображені на рис. 2 (відповідно до Схеми планування території Київської області).

Рисунок. 2

В громаді проводяться різні акції щодо збереження лісів та збільшення кількості зелених насаджень.

На території громади впроваджуються заходи щодо запобігання та протидії масовим пожежам лісів та сільгоспугідь на території Зазимської територіальної громади у літній період 2024 року, які щорічно затверджуються рішення виконавчого комітету Зазимської сільської ради.

Наразі рослинність Київської області сильно трансформована багатотисячолітньою діяльністю людини. Зважаючи на це домінуючим рослинним комплексом на Київщині наразі є агророслинність.

2.9 Природоохоронні території та об'єкти

В межах Зазимської ТГ розташовані наступні об'єкти природно-заповідного фонду Київської області (таблиця 1.4).

Таблиця 1.5. Об'єкти природно-заповідного фонду

Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/ кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки
2-к/з-0-КО	Національний природний парк «Залісся»	Департамент екології та природних ресурсів Київської ОДА	Броварський район, поруч із селами Літочки, Літки, Семиполки, Рожни, Богданівка, Жердова	13548,5	3221284801:01:033:0000 3221282000:09:005:0002 3221287200:06:021:0001 3221287200:05:015:0001 3221287200:02:004:0001 3221285201:01:023:0011 3221288800:03:024:0001 3221280802:07:002:0024 3221280801:01:058:0071 для ведення лісового господарства	Державна резиденція «Залісся»
100-к/мVII-КО	заказник гідрологічний «Велеківське болото»	Департамент екології та природних ресурсів Київської ОДА	Броварський район, між селами Літочки та Семиполки	773,0	невизначначено	Державна резиденція «Залісся»

Статтею 9 Закону визначено, що території та об'єкти природно- заповідного фонду з додержанням вимог, встановлених цим Законом та іншими актами законодавства України, можуть використовуватися: у природоохоронних цілях; у науково-дослідних цілях; в оздоровчих та інших рекреаційних цілях; в освітньо-виховних цілях; для потреб моніторингу навколишнього природного середовища.

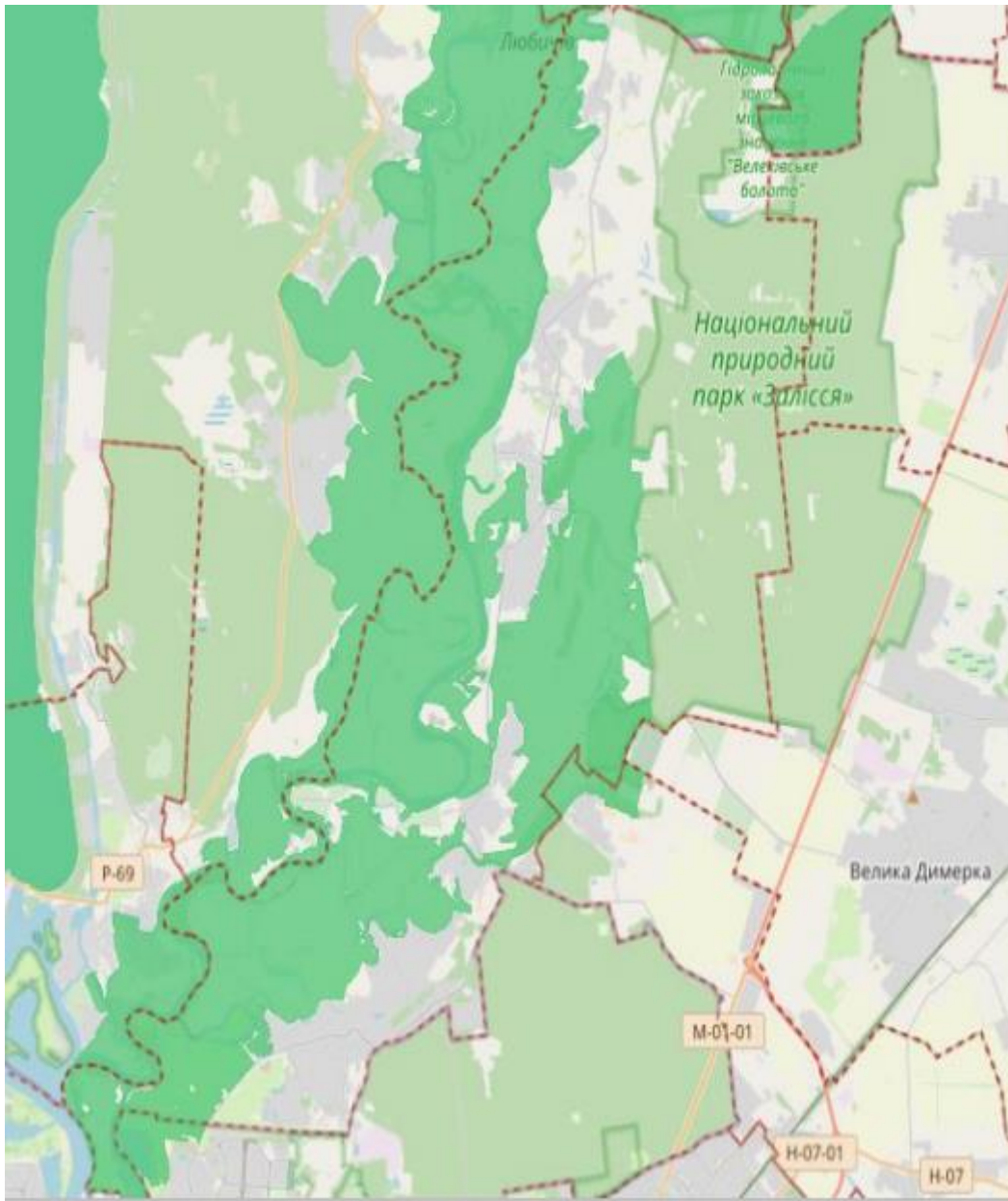
Відповідно до ст. 5 Закону завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначаються у положеннях про них.

Статтею 60 Закону визначено, що охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду покладається на підприємства, установи та організації, у віданні яких вони перебувають.

Смарагдова мережа або ж Emerald Network (надалі СМ) є новітньою системою природоохоронних територій та їх менеджменту, які мають особливу цінність для збереження природних видів флори, фауни та типів оселищ. За даними наявними в Департаменті екології та природних ресурсів КОВА та інтернет ресурсу <http://emerald.net.ua> з

територією Громади є об'єкт мережі Емеральд (Рис 3). Це об'єкт Kyivske Podesennia код UA0000233

Рисунок.3

Для України створення та підтримання цієї мережі є важливим завданням не лише в контексті посилення природоохоронної діяльності, а й євроінтеграційного процесу. Громада приділяє цьому питанню особливу увагу і співпрацює з органами державної влади для забезпечення виконання всіх вимог діючого законодавства на цих територіях.

2.10 Об'єкти культурної спадщини

Згідно з статтею 334 Закону України «Про охорону культурної спадщини», передбачено розроблення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, що визначає спеціальний режим використання території або об'єктів, у тому числі планувальні обмеження у використанні земель у сфері забудови, гранично допустимую висотність будівель та споруд.

Відповідно до статті 141 Закону України «Про охорону культурної спадщини», до затвердження науково-проектної документації, межі території пам'ятки встановлюються на основі облікової документації пам'ятки. Відповідно до статті 32 Закону, до затвердження науково-проектної документації, межі зони охорони встановлюються як нормативні розміри 100 метрів в межах населеного пункту від межі території пам'ятки та 300 м – за межами населеного пункту.

Церква Воскресіння Христова — чинна парафіяльна церква у селі Зазим'ї Броварського району Київської області; духовний осередок села та пам'ятка архітектури. Парафія належить до Київської єпархії ПЦУ. Воскресенський храм у Зазим'ї має п'ять невеликих бань та дзвіницю. Його прикрашають розміщені по кутах напівколони та багатий орнамент, викладений з жовтої цегли. Храм має три престоли: головний — в честь Воскресіння Христового, лівий — в ім'я апостолів Петра і Павла, правий — архистратига Михаїла. Загалом храм є характерним для російського цегляного стилю, але в зовнішньому вигляді церкви присутні певні, заледве помітні східні риси.

2.11 Санітарне очищення

Стан із твердими побутовими відходами в межах території Громади – традиційний для України. Постійно проводяться роботи у сфері благоустрою населених пунктів, в т.ч. і ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ.

Послуги з вивезення твердих побутових відходів по Зазимській громаді надає спеціалізоване підприємство **КП «Добробут»**. Вивезення сміття здійснюється відповідно до графіку. За 12 місяців 2023 р. загальна кількість вивезеного ТПВ від населення складає 5458 м³, від бюджетних установ – 283 м³, населення 2475 м³, підприємств 2700 м³. Вивіз твердих побутових відходів здійснюється на полігон ТПВ. Тарифи на вивезення побутових відходів на території сіл Зазимської сільської територіальної громади затверджені Рішення виконкому Зазимської сільської ради від 31.04.2023 № 142 «Про встановлення тарифів на послуг з вивезення побутових відходів на території Зазимської сільської територіальної громади»

На території громади затверджені «Правил благоустрою Зазимської сільської територіальної громади» рішення сільської ради від 22.09.2023 № № 3782-63

Водночас, впроваджується система роздільного збирання сміття з наступним відповідним вивозом на переробку. Це одна з нагальних проблем для розв'язання якої громада залучає кошти як бюджетні так і донорів.

В с. Погребах працює пункт прийому сміття, куди можна здати сортоване та несортоване сміття. Графік роботи: вівторок, середа, четвер, субота.

2.12 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я

Наразі значну екологічну проблему для Зазимської громади становить функціонування промислових підприємств різноманітного спрямування, кладовищ, фермерських господарств, автомобільних доріг та залізниці, що справляє негативний вплив як на стан якості навколишнього середовища, так і на стан здоров'я громадян.

Забруднення ґрунтів також може загрожувати нашому здоров'ю. Значна частина антибіотиків, які застосовуються в сільському господарстві та охороні здоров'я, після виведення з організму тих, хто їх отримує, потрапляє в навколишнє середовище. Ці антибіотики можуть проникати в ґрунт і поширюватися в навколишньому середовищі. В результаті виникають бактерії, стійкі до протимікробних препаратів, що знижує ефективність антибіотиків. Все частіші посухи призводять до підйому в атмосферу пилових мас з полів, цей пил є небезпечним для органів дихання людини.

Окремо необхідно відокремити питання дослідження впливу військових дій на ґрунти, підземні води та інші компоненти природного середовища, тому що на території громади велися активні бойові дії.

Таблиця 1.6 Стан здоров'я населення Зазимської сільської територіальної громади

Рік	Кількість зареєстрованих випадків захворювань								
	Новоутворення	Хвороби нервової системи	Хвороби системи кровообігу	Хвороби органів дихання	Хвороби шкіри	Хвороби кістково-м'язової системи	Хвороби сечостатевої систем	Уроджені аномалії, деформації, хромосомні	
2022	6	265	2018	2441	69	945	178	17	
2023	21	216	1997	2864	91	891	169	15	

Якість атмосферного повітря значно пливає за стан здоров'я мешканців громади.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезараження здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

У 2021 році Державна установа «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» здійснювались моніторингові лабораторні

дослідження питної води водопровідних мереж та вод поверхневих водойм щодо якості вод з огляду на епідемічну ситуацію. У профілактиці неінфекційних та гострих кишкових інфекційних захворювань важливу роль відіграє якість питної води, що подається населенню. У 2021 році в осередках зареєстрованих спалахів вода питна не була визначена, ні як джерело інфікування, ні як чинник передачі інфекції.

2.13 Характеристика прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо Стратегію не буде затверджено

У випадку, якщо проєкт «Стратегія розвитку Зазимської сільської територіальної громади до 2027 року» не буде затверджено, то можливе не раціональне використання території, відсутність соціально-економічного розвитку Громади та відсутність змін, які стосуються покращення стану навколишнього середовища.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо Стратегію не буде затверджено:

- вплив на водне середовище – деякі річки на території Громади є засміченими. Необхідно регулярно займатися очищенням водойм та територій прибережної захисної смуги від засмічення твердими побутовими відходами, адже продовження їх нагромадження наносить значну шкоду стану водойм та їх біорізноманіттю;
- вплив на ґрунтове середовище – на території Громади є території із несанкціонованими сміттєзвалищами, що спричиняє значне забруднення ґрунтів;
- клімат – питання зміни клімату стає чим далі гострішим. Необхідно розробити заходи щодо адаптації до змін клімату на місцевому рівні;
- природоохоронні території – на території Громади наявна значна площа територій ПЗФ, які потребують паспортизації та належного догляду;
- стан здоров'я населення – розвиток економічного сектору може негативно впливати на стан здоров'я населення, тому є необхідність у проведенні аналізу з метою запобігання можливого впливу на стан здоров'я населення;

Загалом, хочеться відмітити один із найбільш позитивних аспектів у затвердженні проєкту Стратегії – проведення моніторингу за станом навколишнього середовища. Це дає можливість спостерігати за динамікою покращення або ж погіршення стану навколишнього середовища і дає змогу оцінити результативність від виконання цілей Стратегії.

РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.1 Стратегічні цілі та перспективи розвитку

Багаторічний план дій складається з низки стратегічних цілей розвитку. Стратегічні цілі розвитку повністю відповідають баченню розвитку і місії територіальної громади, тобто базуються на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях громади. Кожна стратегічна ціль конкретизована в оперативних цілях, що є конкретними, обмеженими у часі

алгоритмами дій. Кількість та сукупність оперативних цілей є такою, щоб виконати стратегічну ціль.

Зазимської сільська територіальна громада визначили три стратегічних цілі сталого розвитку:

- економічне зростання громади,
- соціальний захист громади,
- екологічна безпека громади,

Оперативні цілі та завдання показують, як необхідно проводити зміни. Графічно дерево цілей, як взаємозв'язок та ієрархія стратегічних, оперативних цілей та завдань стратегії, представлено нижче.

ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ЗАЗИМСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2027 РОКУ

Оперативні цілі	Завдання
Стратегічна ціль – економічне зростання громади	
1.1. Ефективне управління розвитком територіальної громади	1.1.1. Підвищити ефективність управління активами та розвитком територіальної громади на принципах прозорості, підзвітності та відкритості.
	1.1.2. Забезпечити реалізацію норми землеустрою та містобудування, завершити розробку містобудівної документації та інших нормативно - правових актів місцевого самоврядування.
	1.1.3. Інвентаризувати об'єкти інвестиційної діяльності
	1.1.4. Розбудувати транзитний та логістично-транспортний хаб
	1.1.5. Провести підготовку та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, працівників комунальних підприємств, установ і організацій, членів виконавчого комітету та депутатів сільської ради
	1.1.6. Активізувати міжмуніципальне та міжнародне співробітництво громади, залучення грантів, проєктів, інвестицій
	1.1.7. Популяризувати айдентику громади «Перлина Придесення»
	1.1.8. Активізувати використання інструментів місцевої демократії та інших механізмів залучення мешканців до розбудови громади
1.2. Розбудова інфраструктури та	1.2.1. Сприяти використанню альтернативних джерел електроенергії комунальними підприємствами,

підприємництва	бізнесом та населенням
	1.2.2. Сприяти застосуванню енергоефективних та енергозберігаючих технологій на теренах громади
	1.2.3. Продовжити розбудову вулично-дорожньої мережі та розробити маршрути громадського транспорту між населеними пунктами громади
	1.2.4. Облаштувати місця для сезонної торгівлі сільськогосподарською продукцією вирощеної в домогосподарствах
1.3. Покращення роботи комунальних підприємств	1.3.1. Покращити роботу комунальних підприємств громади шляхом їх фінансової підтримки
	1.3.2. Впорядкувати внески до статутного капіталу комунальних підприємств територіальної громади
	1.3.3. Підтримати роботу комунальних підприємств шляхом відшкодування різниці в тарифах на житлово – комунальні послуги для населення
1.4. Розвиток туризму та рекреації	1.4.1. Обстежити об'єкти туристичної інфраструктури та сформувати їх реєстр
	1.4.2. Популяризувати туристичний потенціал громади
	1.4.3. Розвивати зелений, активний та водний туризм, туризм вихідного дня за допомогою сучасних туристичних об'єктів та продуктів
	1.4.4. Облаштувати туристично привабливі місця та покращити до них доступ (зокрема до зон відпочинку)
Стратегічна ціль – соціальний захист громади	
2.1. Підвищення рівня соціальної безпеки громади	2.1.1. Забезпечити публічну безпеку та порядок протидії злочинності на території громади
	2.1.2. Провести заходи з профілактики злочинності, зміцнення правопорядку, охорони прав і свободи громадян
	2.1.3. Сприяти підтримці територіальної оборони
	2.1.4. Обстежити об'єкти житлової, соціальної, адміністративної інфраструктури та інших будівель і споруд, які зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій, військової агресії РФ
	2.1.5. Розробити соціальний паспорт громади
2.2. Підтримка соціально-незахищених верств населення, учасників бойових дій,	2.2.1. Забезпечити реалізацію програми "Турбота"
	2.2.2. Сприяти реалізації ветеранської політики
	2.2.3. Забезпечити підтримку учасників бойових дій, ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей

ветеранів війни та Сил оборони України	загиблих (померлих) захисників та захисниць України та вшанування інших категорій громадян
	2.2.4. Надавати підтримку військовим частинам та підрозділам Сил оборони України
	2.2.5. Забезпечити підтримку громадських організацій соціального спрямування та волонтерів
2.3. Забезпечення доступу до якісної освіти та культурного і спортивного середовища	2.3.1. Сприяти розбудові системи освіти та культури в громаді
	2.3.2. Сприяти розвитку фізичної культури та спорту на території громади
	2.3.3. Забезпечити оздоровлення та відпочинок дітей
	2.3.4. Організувати харчування учнів та вихованців закладів освіти в громаді
2.4. Підвищення доступності до якісної медичної допомоги	2.4.1. Підтримати роботу комунальних підприємств первинної медико-санітарної допомоги
	2.4.2. Провести профілактику та лікування захворювань у дітей та окремих категорій населення
	2.4.3. Забезпечити пільгові категорії населення лікарськими засобами та медичними виробами
	2.4.4. Забезпечити невідкладну медичну допомогу та надання вторинної медичної допомоги населенню
2.5. Організація благоустрою населених пунктів та створення безбар'єрного простору	2.5.1. Відремонтувати дорожню інфраструктуру з урахуванням вимог інклюзивності, пішохідного та велосипедного руху
	2.5.2. Облаштувати паркові зони, зупинки громадського транспорту та інші об'єкти благоустрою
	2.5.3. Сприяти створенню безбар'єрного простору
	2.5.4. Провести реконструкцію адміністративної будівлі сільської ради і ЦНАП
Стратегічна ціль – екологічна безпека громади	
3.1. Підвищення рівня екологічної безпеки громади	3.1.1. Сприяти охороні довкілля та раціональному використанню природних ресурсів
	3.1.2. Покращити технічний, екологічний стан та благоустрій водойм
	3.1.3. Організувати захист від підтоплення і затоплення території громади
	3.1.4. Вдосконалити систему управління відходами на засадах технологій сортування сміття
	3.1.5. Підвищити рівень екологічної культури та свідомості мешканців громади

	3.1.6. Сприяти захисту населення і території громади від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру
3.2. Запобігання пожежним та протиепізоотичним небезпекам	3.2.1. Підтримати функціонування місцевих пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення пожежної охорони
	3.2.2. Знизити рівень небезпеки від безпритульних тварин на території громади
	3.2.3. Активізувати боротьбу з амброзією

Визначені та систематизовані стратегічні, оперативні цілі і завдання розвитку представляють собою квінтесенцію всієї стратегії розвитку Зазимської сільської територіальної громади до 2027 року.

3.2 Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля

Аналізуючи наслідки реалізації заходів проекту Стратегії для навколишнього природного середовища, враховуючи вплив на здоров'я населення, варто відмітити ймовірні можливі наслідки, а саме такі як:

- збереження та покращення природного стану атмосферного повітря, вжиття заходів з метою попередження негативного впливу на стан здоров'я населення та довкілля;
- забезпечення екологічної рівноваги природних ландшафтів в результаті виконання заходів щодо раціонального використання та охорони земель, опираючись на пріоритетність вимог екологічної безпеки;
- збереження та раціональне використання об'єктів екологічної мережі, відновлення водної акваторії, створення перспективи для розвитку рекреаційної мережі в межах населених пунктів;
- впровадження альтернативних джерел енергопостачання та зменшення викидів парникових газів.
- проведення екологічного моніторингу за станом навколишнього природного середовища ;
- значне покращення умов життя населення, шляхом відповідного комунального забезпечення: прокладання централізованого водопостачання, будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд і т. д.;

При виконанні усіх запланованих заходів, прогнозується покращення стану навколишнього природного середовища. В результаті, усі ці заходи спрямовані на покращення соціально-економічного та культурного розвитку громади.

Таблиця 1.4 .Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація ДДП спричинити	негативний вплив			пом'якшення існуючої ситуації
	ні	ймовірно	так	

Атмосферне повітря				
погіршення якості атмосферного повітря	+			+
збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		
збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		
погіршення якості атмосферного повітря		+		
появу джерел непримних запахів		+		
покращення моніторингу стану атмосферного повітря	+			
	+			
Водні ресурси				
зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод	+			
зміни обсягів підземних вод (шляхом збільшення відбору підземних вод)		+		
забруднення підземних водоносних горизонтів	+			
зменшення скиду стічних вод	+			
збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод	+			
будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)	+			
Відходи				
збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів		+		
збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки		+		
збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки		+		
утворення або накопичення радіоактивних відходів	+			
Земельні ресурси				
порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+		
будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів	+			
зміни в топографії або в характеристиках рельєфу	+			
появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури	+			
суттєві зміни в структурі земельного	+			

фонду, чинній або планованій практиці використання земель				
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)	+			
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві	+			
порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин	+			
будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей		+		
будь-який вплив на наявні об'єкти історико культурної спадщини	+			
інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)	+			
можлива втрата типових природних рослинних угруповань та аквальних біотопів	+			
зменшення відсотку озелених територій	+			
Природо-охоронні території				
Вплив на об'єкти ПЗФ	+			
Населення та інфраструктура				
суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків	+			
потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги	+			
появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей	+			
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень		+		+
Культурна спадщина				
Вплив на об'єкти культурної спадщини	+			
Екологічне управління та моніторинг				
погіршення екологічного моніторингу	+			
посилення механізмів впливу органів місцевого самоврядування на	+			

процеси техногенного навантаження				
стимулювання розвитку екологічно безпечних галузей виробництва	+			
Інше				
підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів		+		
суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу	+			
збільшення споживання значних обсягів палива або енергії	+			
суттєве порушення якості природного середовища	+			
поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому		+		
такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викликають значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямиий або опосередкований вплив на добробут людей	+			
Транскордонні наслідки				
Транс-кордонні наслідки	+			

	Відсутність негативних наслідків або позитивні наслідки		Помірні негативні наслідки		Ймовірні значні негативні наслідки
--	---	--	----------------------------	--	------------------------------------

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІЇ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

4.1 Ключові екологічні проблеми

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії було визначено рейтинг ключових екологічних проблем території Зазимської громади:

Посилення антропогенного тиску на складові навколишнього природного середовища:

- збільшення утворення відходів (побутових та будівельних);
- збільшення обсягів видобутку підземних вод;
- збільшення кількості пересувних джерел забруднень.

У Програмі комплексного відновлення території Київської області на 2023-2027 роки зазначено, що з початку повномасштабної війни, на Київщині, повністю зруйнованих більш ніж 5 400 об'єктів інфраструктури. Руйнування будівель призводить до забруднення довкілля будівельним сміттям та азбестом. Орієнтовна площа місць тимчасового розміщення відходів від руйнувань становить понад 40 га. Вищезазначені місця знаходяться на території Баришівської та Великодимерської селищних територіальних громад **Броварського району**, Бородянської та Макарівської селищних, Бучанської та Ірпінської міських територіальних громад, та Дмитрівської сільської територіальної громади Бучанського району, Іванківської та Поліської селищних територіальних громад Вишгородського району та Глевахівської селищної ради Фастівського району (з території Васильківської міської територіальної громади). На місцях тимчасового розміщення відходів від руйнувань розміщено більше **236** тисяч тонн відходів від руйнувань, які зберігаються на 29 місцях тимчасового зберігання даних відходів.

Також недоліком є відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за навколишнім середовищем. Пості спостережень можуть надавати інформацію про загальний стан повітряного басейну (якщо він знаходиться поза зоною впливу окремих джерел викидів) і контролювати джерела викидів (якщо він перебуває в зоні впливу джерел викидів). При їх розміщенні пріоритетними є житлові райони з найбільшою щільністю населення, де можливе перевищення встановлених порогових значень гігієнічних показників (ГДК).

До вагомих екологічних проблем громади можна віднести: неупорядкованість і знищення, відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень.

Боротьба з карантинними рослинами є одною із важливих проблем громади.

4.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Зазимської сільської територіальної громади

Для визначення найгостріших екологічних проблем та реальних шляхів їх вирішення у процесі реалізації ДДП був проведений SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз). Сильні і слабкі сторони надали можливість визначити існуючу ситуацію території, а можливості і загрози – розглянути, як нереалізовані на даний момент

позитивно і негативно спрямовані можливості розвитку, результати якого наведені в Таблиці 1.5

Таблиця 1.5 SWOT -аналіз екологічної ситуації громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
Географічне розташування територіальної громади (близькість до мегаполісу, через територію громади проходять основні траси та логістичні потоки)	Неефективне використання ресурсів та потенціалу громади: кадрових, природних, логістичних, транспортних, тощо
Наявність унікальних природних ресурсів (р. Десна/озера/ліс) та рекреаційного потенціалу	Забруднення водного басейну річок та підтоплення територій
Наявність підземних джерел питної води	Відсутність ведення постійного екологічного моніторингу за станом довкілля та можливість залпових викидів
Розвинута транспортна інфраструктура	Відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації відходів
Наявність природоохоронних територій, пам'яток природи та пам'яток садово-паркового мистецтва, які можуть бути використані у культурно-просвітницькій, рекреаційній та туристичній галузях діяльності	Низький рівень екологічної свідомості та культури мешканців сіл та навколишніх населених пунктів.
	Наявність необлаштованих та несанкціонованих сміттєзвалищ, що не мають захисту від забруднення ґрунтів та підземних вод
	Підпали, самовільна вирубка лісів,
	Хаотична забудова берегів річки та озер
можливості	загрози
Створення реєстру та розвиток туристично-рекреаційних об'єктів	Зміна клімату та глобальне потепління
Підвищення рівня екологічної свідомості населення і залучення громадськості та громадських організацій до практичних дій для збереження і відновлення природних ресурсів	Негативний вплив в результаті бойових дій на території України Продовження воєнного стану
Розширення зелених зон відпочинку з використанням наявних природних об'єктів	Міграція населення в інші області та країни
Розвиток системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації господарсько-побутових відходів	Погіршення економічної ситуації в країні
Державна підтримка місцевих природоохоронних програм та заходів (гранти)	Продовження утворення несанкціонованих сміттєзвалищ пов'язане з недостатньою екологічною свідомістю місцевих жителів
Розбудова зеленого туризму	

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІ

Даний проєкт виконано відповідно до вимог діючих нормативно-правових актів України: ЗКУ, «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про охорону земель», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності (Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»).

Забезпечення загальної доступності матеріалів проєкту та самого звіту СЕО відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан НПС, формування у населення екологічного світогляду.

Забезпечення контролю впливу будь-якої діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на загальнодержавному рівні:

- Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII);
- План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 №932-р);
- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 №443-р);
- Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням (розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 №1065 термін виконання заходів НПД продовжено до 2025 року);
- Національна стратегія управління відходами до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.05.2019 №195);
- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022-2024 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2012 №1777-р);
- Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р)

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на міжнародному рівні:

- Директива №2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співавторства та змін і доповнень до Директиви ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;
- Директива Ради №1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року «Про захоронення відходів»;
- Директива №2010/75/ЄС про промислові викиди;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Расмарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 рік).

Планована діяльність – планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище; планована діяльність не включає реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, розширення, перепрофілювання об'єктів, інші втручання в природне середовище, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень (частина 2 стаття 2 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Крім того, під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проаналізований взаємозв'язок проекту ДДП з міжнародними угодами, стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля.

Таблиця 1.6 Відповідність планувальних рішень зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному рівні

Назва документу	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені в проекті ДДП	Ступінь відповідності (+) повна (+/-) часткова
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС та «Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)»	-гарантування доступу до інформації щодо навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо навколишнього природного середовища	- інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проектних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані ЗМІ.	+

ратифікована Законом України № 832-XIV від 06.07.1999.			
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля	-заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря	+
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008р. «Про відходи та скасування деяких Директив»	запровадження роздільного збирання відходів.	запровадження роздільного збирання відходів.	+
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25 вересня 2015 р.	боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	заходи з адаптації до змін клімату.	+
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України № 257/94-ВР від 29.11.94 р.	збереження біологічного різноманіття стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської загальної екомережі.	аналіз належності території проектування до екологічної мережі Київської області.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	- охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: а виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.	аналіз належності території проектування до території Смарагдової мережі	+
«Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у трансграничному контексті», а саме «Протокол про СЕО», ратифікований Законом України № 562-VIII від 01.07.2015 р.	-забезпечення такого стану, коли екологічні питання, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, ретельно враховуються під час розробки планів і програм; - установа чітких, прозорих та ефективних процедур стратегічної екологічної оцінки; - забезпечення участі громадськості в	на виконання вимог Конвенції відбувається проходження процедури СЕО даного проекту ДПТ.	+

	<p>стратегічній екологічній оцінці, а також урахування за допомогою цих засобів питань занепокоєності стосовно екологічних проблем, у тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення, під час заходів і в документах, які розробляються для забезпечення дальшого сталого розвитку.</p>		
--	---	--	--

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ, ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно з «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки - вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація стратегії розвитку призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень.

Стратегія передбачає поетапне реалізація цілей, що стосуються комунальних, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості та інших галузей. При цьому на кожному етапі в процесі реалізації та подальшої експлуатації проектних рішень можуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, емісії шкідливих викидів. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого

довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту. Коротко- та середньострокові наслідки наразі відсутні.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів, урбанізація території населених пунктів.

Постійні наслідки для довкілля: викиди в атмосферу пилу та продуктів згорання природного газу, викидів від автотранспорту; скиди забруднюючих речовин у водний об'єкт після очисних споруд. Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

В довгостроковій перспективі (100 років і більше) можливе вичерпання лісових ресурсів, що буде потребувати використання нових сучасних «зелених» технологій в енергетиці та, як наслідок, зміни сучасного сільського ландшафту населеного пункту та звичного темпу життя населення.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та людей встановила, що окрім вигоди проект може мати певний негативний вплив на довкілля у разі відсутності належного контролю за таким впливом.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь та ін.

Позитивні наслідки. Найбільш позитивними для довкілля та здоров'я мають стати заходи, пов'язані з відновленням стану поверхневих водойм, впровадження енергозберігаючих технологій та паспортизація і належний догляд за об'єктами природно-заповідного фонду.

Позитивні впливи від впровадження рішень Стратегії:

1. Забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення Зазимської громади та попередження забруднення поверхневих і підземних вод, ґрунтів шляхом створення надійної та ефективної системи відведення вод. Вжиття заходів по недопущенню підтоплення населених пунктів громади.
2. Покращення санітарно-епідеміологічної ситуації шляхом організації ефективного плану управління відходами та всій території громади.
3. Забезпечення екологічно збалансованого, сталого розвитку Громади та підвищення комфортності проживання населення, сприяння еколого- культурному розвитку. Це можливе в результаті реалізації рішень Стратегії стосовно розвитку природоохоронних та рекреаційних територій, їх паспортизації та контролю за їх використанням
4. Здійснення моніторингу навколишнього природного середовища на території громади.

Можливі ймовірні ризики та негативні наслідки:

1. Ризики несвочасного та непослідовного виконання проектних рішень щодо впровадження енергозберігаючих технологій, рішень генерального плану території Громади. Така ситуація може сприяти неконтрольованим скидам стічних вод, використанню води з водних джерел (свердловин), які не відповідають санітарним вимогам, і в підсумку може призвести до посилення забруднення навколишнього середовища в громаді та до погіршення здоров'я населення та вразливих груп (наприклад, дітей, людей похилого віку, соціально незахищених) тощо;

2. У довгостроковій перспективі очікується розвиток економічної діяльності, зростання чисельності населення, збільшення кількості промислових підприємств, що прямо пропорційно буде впливати на зростання рівня автомобілізації, споживання ресурсів, утворення відходів і так далі.

Негативний вплив на флору та фауну мінімальний завдяки впровадженню заходів по озелененню території громади

В цілому Стратегія не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище.

Затвердження Стратегії, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Реалізація заходів та проектів Стратегії буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором місцевого розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив буде відрізнятися від короткострокового. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. В середньо- та довгостроковій перспективі негативні наслідки від реалізації Стратегії відсутні.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІ

Комплекс засобів щодо захисту навколишнього середовища охоплює заходи, спрямовані на охорону та раціональне використання природних ресурсів, і заходи, які забезпечують нормативні санітарно-гігієнічні параметри середовища міських і сільських поселень. Соціально необхідні охоронні заходи поділяються на організаційні, економічні та містобудівні.

7.1 Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря

Для зменшення впливу на стан атмосферного повітря та забезпечення нормативного стану повітряного середовища передбачені заходи, направлені на здійснення викидів в атмосферу у відповідності з вимогами ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» та іншими нормативними документами, а саме:

- здійснювати контроль за обсягом забруднюваних речовин, що викидаються в атмосферне повітря та вести їх облік;
- виробничі території слід розташовувати на підвищених ділянках з добрим природним провітрюванням, з підвітряного боку відносно сельбищної території. При цьому слід орієнтуватися на середньорічну та сезонну (літню, зимову) розу вітрів;
- здійснювати викиди забруднюючих речовин із стаціонарних джерел на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- дотримуватися заборони на будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря;
- дотримуватися вимог експлуатації пило-газоочисного обладнання (далі - ПГОУ).
- дотримуватися нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря – гранично допустимих рівнів акустичного, електромагнітного, іонізуючого, інших видів впливу біологічних та фізичних факторів середовища та дотримання нормативів якості атмосферного повітря з метою уникнення, зменшення чи запобігання негативним наслідкам погіршення якості повітряного середовища відповідно до ЗУ «Про охорону атмосферного повітря», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 299 «Про розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» та інших нормативно-правових актів.

7.2 Заходи зменшення впливу на стан водних ресурсів

З метою забезпечення охорони водних об'єктів необхідно врахувати наступні вимоги:

- забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей);
- збереження водного балансу, відновлення, підтримка в належному стані джерел питної води;
- попередження забруднення підземних вод шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення та очищення зворотних вод;
- проведення заходів організаційного, науково-технічного, санітарно-епідеміологічного, природоохоронного, щодо поліпшення якості питної води, розвитку питного водопостачання, охорони джерел і систем питного водопостачання, відновлення запасів питної води;
- визначення розмірів і меж водоохоронних зон;
- очищення русла річок та струмків та створення водоохоронних зон;
- проведення заходів по запобіганню підтоплення територій;
- охорона, екологічне оздоровлення та відтворення водних об'єктів.

Однією із Стратегічних цілей Зазимської громади є приведення у належний стан водних об'єктів.

7.3 Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів

З метою зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів необхідно врахувати наступні вимоги

- відновлення полезахисних лісосмуг, вжиття заходів по боротьбі з деградацією ґрунтів;
- підтримання родючості ґрунтів, вжиття заходів по запобіганню водної та повітряної ерозії ґрунтів;
- виявлення та ліквідація несанкціонованих місць видалення відходів;

7.4 Санітарне очищення території

З метою поліпшення санітарного очищення території необхідно врахувати наступні вимоги

- забезпечити роздільне збирання відходів за видами та класом небезпеки у герметичні контейнери та своєчасне укладання договорів на передачу відходів спеціалізованими організаціями, що мають відповідні ліцензії та договори поводження з відходами.

- стимулювати розвиток пунктів прийому вторинної сировини та інші заходи, направлені на зменшення кількості відходів що вивозяться для захоронення на полігони ТПВ;

Для ефективного вирішення проблем у сфері поводження з ТПВ на території населеного пункту зокрема та громади в цілому рекомендовано проведення просвітницьких та агітаційних заходів щодо поводження з відходами, їх сортування та роздільного збору. Впровадження роздільного збирання ТПВ має супроводжуватись проведенням постійної агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідемічному та екологічному відношеннях поводження з ТПВ та необхідності свідомої активної участі усіх верств населення у впровадженні роздільного збирання компонентів ТПВ. Внаслідок проведення інформаційно-просвітницької діяльності можливе попередження утворення відходів, що є найпростішим способом управління відходами. До прикладу, є потреба інформувати населення про необхідність зменшення відходів шляхом змінення одноразових речей на багаторазові, а також ознайомлення з загальними правилами сортування.

7.5 Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі та об'єктів природно-заповідного фонду

Заходи спрямовані на збереження та належний догляд за зеленими насадженнями передбачаються відповідно до Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про благоустрій населених пунктів», наказу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 «Про затвердження правил утримання зелених насаджень у населених пунктах».

Відповідно до статті 5 Закону України «Про рослинний світ» під час здійснення діяльності, яка впливає на стан охорони, використання та відтворення рослинного світу, необхідно дотримуватися таких основних вимог:

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;

- збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;
- науково обґрунтованого, невиснажливого використання природних рослинних ресурсів;
- здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ;
- охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;
- здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу;
- регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з врахуванням інтересів охорони здоров'я населення.

Вказані вимоги враховуються під час розробки проєктів законодавчих актів, загальнодержавних, міждержавних, регіональних програм та здійснення заходів з охорони, використання та відтворення рослинного світу.

Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також видалення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у постійне користування або в оренду, - за рахунок їх власників або орендарів відповідно до нормативів, затверджених у встановленому порядку.

7.6 Заходи з адаптації до змін клімату на місцевому рівні

Адаптаційний потенціал громади – це здатність пристосуватися до зміни клімату (зокрема мінливості клімату та надзвичайних явищ), щоб зменшити потенційні збитки, скористатися можливостями та впоратися з наслідками. Пропонуються наступні фактори адаптаційного потенціалу:

- Доступ до послуг: наявність та доступ до основних послуг (наприклад, охорона здоров'я, освіта тощо);
- Соціально-економічні: взаємодія між економікою та суспільством, під впливом наявних засобів (наприклад, економічне здоров'я, зайнятість, бідність, імміграція); рівень соціальної обізнаності та згуртованості;
- Урядові та інституційні: існування інституційного середовища, регулювання та політики (наприклад, закони про обмеження, заходи профілактики, політики розвитку сіл); керівництво та компетенція органів місцевого самоврядування; кадровий потенціал та існуючі організаційні структури (наприклад, знання та вміння персоналу, рівень взаємодії між муніципальними управліннями / органами); наявність бюджету на кліматичні дії
- Фізичні та екологічні: наявність ресурсів (наприклад - води, земель, екологічних служб) та практики їх управління; наявність фізичної інфраструктури та умови її використання та обслуговування (медичні та освітні установи, засоби реагування на надзвичайні ситуації)
- Знання та інновації: наявність даних та знань (наприклад, методології, вказівки, рамки оцінки та моніторингу); наявність та доступ до технологій та технічних застосувань (наприклад, метеорологічних систем, систем раннього попередження, систем боротьби з паводками) та навичок та можливостей, необхідних для їх використання; потенціал для інновацій

Для кожного сектора слід вибрати відповідний фактор адаптаційного потенціалу. Для Зазимської сільської територіальної громади це відображено у таблиці 1.7

Таблиця 1.7 Вибір факторів адаптаційного потенціалу

Вразливі сектори	Кліматичні загрози	Фактори адаптаційного потенціалу
Будівлі	Сильні опади, підтоплення	Фізичні та екологічні
Водопостачання	Засухи та дефіцит води	Фізичні та екологічні
Здоров'я	Екстремальне тепло	Доступ до послуг
Енергія	Бурі, снігопади, зливи	Доступ до послуг

Зміна клімату торкнеться всіх, але певні люди постраждають більше, ніж інші:

- Деякі люди більш схильні до кліматичних впливів, пов'язані зі здоров'ям, такі як сильна спека, повинь від екстремальних погодних явищ, кліщові захворювання. До них відносяться вуличні працівники, безпритульні люди, люди, що живуть у заплавах.
- Інші можуть мати вразливість до здоров'я через вік (літні люди, немовлята та діти), що мають хронічні захворювання.
- Навіть люди, зі задовільним станом здоров'я, але які не мають економічних, соціальних ресурсів, можуть мати меншу здатність, ніж інші, знижувати ризики, запобігати виникненню наслідків та відновлюватись від наслідків, коли вони виникають.

Важливо визначити людей та громади, які можуть бути особливо вразливими до впливу клімату, та вжити заходів для того, щоб вони не зазнавали непропорційного впливу зміни клімату. Наприклад, літня особа, яка живе вдома сама, може бути особливо вразлива під час теплової хвилі або екстремальних погодних явищ.

На цьому етапі відбувається вибір вразливих груп населення для кожної кліматичної загрози.

Таблиця 1.8 Вибір вразливих груп для Зазимської сільської територіальної громади

Кліматичні загрози	Група населення
Екстремальне тепло	Діти
Екстремальне тепло	Люди похилого віку
Екстремальне тепло	Особи з обмеженими можливостями
Екстремальне тепло	Особи з хронічними захворюваннями
Сильні опади	Особи, які проживають в аварійному житлі
Сильні опади	Домогосподарства з низьким рівнем доходу
Підтоплення	Особи, які проживають в аварійному житлі
Підтоплення	Домогосподарства з низьким рівнем доходу
Засухи та дефіцит води	Діти
Засухи та дефіцит води	Люди похилого віку
Засухи та дефіцит води	Особи з хронічними захворюваннями
Засухи та дефіцит води	Домогосподарства з низьким рівнем доходу

З метою зменшення обсягів викиду парникових газів пропонується вжиття заходів на місцевому рівні:

- стимулювати перехід до централізованого теплозабезпечення
- впровадження Європейських норм управління з відходами;

- створення системи ефективного поводження з відходами та будівництва необхідної інфраструктури;
- стимулювання розвитку циркулярної економіки;
- контроль та моніторинг викидів;
- регулювання обігу та використання пестицидів та агрохімікатів;
- збереження лісів і збільшення поглинання ними парникових газів.

7.7 Формування екологічної свідомості та екологічної культури Громади

Комплекс заходів з екологічного виховання має бути спрямований на:

- Розвиток у членів громади відповідальності за стан навколишнього середовища;
- Виховання розуміння сучасних проблем навколишнього середовища й усвідомлення їх актуальності для всього людства;
- Залучення користувачів до природоохоронної діяльності;
- Формування комплексної системи знань про основи екології: інформування їх про екологічні кризові явища у світі, в Україні, в регіоні, в районі, в населеному пункті; виховання мотивів та звичок екологічної поведінки та дій щодо ставлення до природи;
- Зацікавлення користувачів читанням літератури екологічної тематики.

В бібліотеках можна створити екологічний інформаційний міні-центр (акумулювати інформацію про екологічну політику держави, регіону, створення та розташування інформаційного продукту з екологічних питань та екологічний куточок (виставка з природних матеріалів, іграшки, вінки та ін.)

Ефективна популяризація екологічних знань неможлива без використання інформаційних ресурсів, тож слід залучати мультимедійні технології, створювати віртуальні книжкові виставки та відеоролики масових заходів.

7.8 Розвиток екологічного туризму.

Рекреаційна привабливість території відображає наскільки цікавою є дана територія для туристів. Відповідно, потенціал рекреаційної привабливості показує перспективність території для створення на ній туристичного бізнесу. Визначається множиною видів відпочинку, які можна здійснити на цій території, а також наявною туристичною інфраструктурою.

Зазимська громада має значний туристичний потенціал, що обумовлений природною багатоманітністю та історичною спадщиною, пов'язаною з українським козацтвом та видатними особистостями України.

Розвиваючи туризм, громада має враховувати чотири основні моменти:

1. Туристичні ресурси.
2. Можливість дістатися до туристичних ресурсів.
3. Наявність інфраструктури.
4. Наявність людей для управління, промоції, маркетингу у сфері туризму.

Туристичний ресурс Громади досить різноплановий, це як можливість розвитку туризму до об'єктів культурної та історичної спадщини так і можливість в перспективі розвивати спортивний потенціал (наприклад кінних змагань та інших).

В межах населених пунктів існують значні потенційні можливості для розвитку системи туристичних та оздоровче-рекреаційних об'єктів які будуть реалізовуватися на наступних етапах виконання Стратегії.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

8.1 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив

«Нульова альтернатива», за якої документ державного планування не буде затверджено.

За умови незатвердження Стратегії та не реалізації планованих цілей, передбачених нею, в подальшому не буде обрано вектор розвитку громади і як результат розвиток Громади буде відбуватися в значно повільніших темпах. Подальший сталий розвиток території проектування є дещо ускладненим, і ця альтернатива призводить до погіршення екологічної ситуації на території проектування загалом.

«Максимально сприятливий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку успішної реалізації цілей Стратегії на стан компонентів навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки та гарантування здоров'я громадян.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища проектом рекомендовано виконати ряд планувальних, технічних та екологічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись з урахуванням вимог законів України щодо охорони навколишнього довкілля та санітарно-епідеміологічного законодавства та компетенції місцевих органів влади.

8.2 Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження, які було проведено

Проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування відбувається відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 р.).

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки залучались вихідні дані отримані під час:

- збору та аналізу інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища;
- статистичні данні;
- врахування пропозицій та зауважень сусідніх громад, які межують з громадаю;
- врахування пропозицій та зауважень в ході розробки СЕО, що були надані органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення.

Відповідно пункту 4, ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та проект документа державного

планування (за наявності) оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Зазимської сільської громади Броварського району Київської області та вносяться ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Строк громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки тривав з 15 серпня 2024 року до 31 серпня 2024 року. (Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 15-08-8541-24)

Заява оприлюднена на офіційному сайті Зазимської сільська територіальної громади, на сторінці ФБ «ВІСНИК ПРИДЕСЕННЯ» та на інформаційному стенді відділу «ЦНАП» Зазимської сільської ради від 15.08.2024

Відповідно до пункту 2 ст. 10 цього ж Закону, для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку, та необхідності здійснення стратегічної екологічної оцінки незначних змін до документа державного планування, щодо якого раніше здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, замовник складає заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки і вносить її до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки для проведення консультацій від обласної адміністрації (відповідних підрозділів з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я), а також оприлюднює її з метою одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості.

Громадські обговорення проєкту ДДП та звіту про СЕО з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості тривають 30 днів з дня оприлюднення повідомлення. Проєкт документа державного планування і Звіт про стратегічну екологічну оцінку оприлюднюються на офіційному веб-сайті замовника. Після завершення строку громадських обговорень проєкту Стратегії та звіту про СЕО, за результатами громадського обговорення замовник готує довідку, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Замовник вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проєкт документа державного планування, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення зазначених документів для проведення консультацій з органами, обласної адміністрації (відповідних підрозділів з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я).

Також, згідно із статтею 16 Закону, Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Стратегічна екологічна оцінка не завершується після розробки звіту СЕО, а продовжується у вигляді моніторингу змін стану довкілля, здоров'я населення, та умов його життєдіяльності після впровадження документа державного планування враховуючи вимоги «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1272, відповідальним за проведення якого є замовник ДДП.

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення. У даному розділі звіту наведені індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП та їх цільові значення.

Зазначене дозволить Замовнику документа державного планування виконати вимогу статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме один раз на рік оприлюднювати результати моніторингу на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та, у разі виявлення негативних наслідків для довкілля, пов'язаних з реалізацією ДДП, вживати заходів для їх усунення.

Програма екологічного моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки.

Система моніторингу включає в себе, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів, визначення певної ділянки, території чи об'єкту.
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу.
3. Візуальний огляд.
4. Проведення лабораторних досліджень, компонентів довкілля, що відбираються для ідентифікації впливу на стан та якість компонентів НПС.
5. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив функціонування об'єктів на навколишнє природне та соціальне середовище.

Передбачається проведення моніторингу, передбаченого пунктом 1 статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», проведення якого має бути забезпечено безпосередньо Замовником ДДП у межах своєї компетенції для здійснення спостережень наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому для здоров'я населення, структура якого наведена в Таблиця 1.9

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного та екологічного розвитку дозволять чітко відстежувати ефективність реалізації Стратегії.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Результати моніторингу Зазимської сільської рада оприлюднює на своєму офіційному веб сайті один раз на рік протягом строку дії Стратегії та Плану заходів і через рік після закінчення такого строку.

У разі, коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, сільська рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення зміни до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Таблиця 1.9 Моніторинг наслідків виконання документа державного планування «Стратегія розвитку Зазимської сільської територіальної громади до 2027 року» на довкілля

Об'єкт моніторингу	Параметри моніторингу	Періодичність	Індикатори результативності	Значення параметрів моніторингу за кожен рік проектного періоду
Атмосферне повітря і клімат	викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел;	один раз на рік	Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць» (Наказ Міністерства охорони здоров'я від 14.01.2020 № 52)	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел;			
	обсяг споживання енергоресурсів установами комунальної власності;			
Ґрунт	площа рекультивованих земель сільськогосподарського призначення, які зазнали негативного екологічного впливу;	один раз на рік	Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.1993 № 661 «Про затвердження Положення про моніторинг земель»; Постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.2004 № 51 «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних
	кількість захисних насаджень, вздовж водних об'єктів та позахисних смуг			
	частка площі сільськогосподарських угідь екстенсивного			

	використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади (%);		призначення».	наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	частка площі деградованих земель у загальній площі території громади (%);			
Тверді побутові відходи	обсяг утворення ТПВ на території громади (т/рік);	один раз на рік	Нормативне утворення ТПВ на місяць/рік на людину/працівника	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	кількість мешканців громади залучених до просвітницьких заходів з належного поводження з ТВП.			
	кількість організованих пунктів прийому вторинної сировини;			
	частка мешканців громади, які уклали угоди на вивезення ТПВ;			
	кількість встановлених контейнерів для сортування сміття;			
	обсяг утворення промислових відходів на території громади;			
	Обсяг зібраної вторинної сировини			
Водні ресурси	кількість проведених ремонтів/модернізацій мереж водопостачання і водовідведення;	один раз на рік	ДСанПіН 2.2.4-171-10 (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2010 № 400) Порядок здійснення державного моніторингу вод (Затверджено КМУ від 19 вересня 2018 р.№758)	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	протяжність очищених прибережних смуг річок та водойм (км);			
	обсяги забору та використання води;			
	обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти;			
Біорізноманіття	частка прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування (%);	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після

	кількість висаджених саджанців дерев і квітів, розбитих клумб тощо в громадських місцях;			закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	кількість заходів з ліквідації аварійних дерев та сухоостою, обрізки дерев;			
Здоров'я населення	зростання/зменшення звернень мешканців до закладів охорони здоров'я;	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	природний приріст (скорочення) населення громади;			
	частка оновленої матеріальнотехнічної бази закладів охорони здоров'я у громаді (%);			

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Зазимської сільської територіальної громади Броварського району Київської області до 2027 року виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі і для здоров'я населення, що в першу чергу пов'язано із відсутністю проектування, будувannya чи функціонування потужних матеріальних об'єктів виробничого призначення та віддаленості дислокації населеного пункту від державних кордонів

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Стратегія розвитку Зазимської сільської територіальної громади спрямована на реалізацію державної політики України в сфері охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки на території Зазимської сільської територіальної громади.

Стратегія розроблена на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики», з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України, відповідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816).

У Стратегії визначено цілі та завдання в тому числі екологічної політики Зазимської сільської територіальної громади, спрямовані на покращення стану навколишнього середовища, атмосферного повітря, збереження біорізноманіття з метою формування якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення Громади.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

Громада має проблеми з обсягом накопичених відходів, підтопленням територій населених пунктів, підпалами лісу, самовільним спалюванням залишків рослинності населенням. Ситуація ускладнюється через наслідки військових дій та недостатнє використання сучасних технологій зменшення впливу на довкілля на промислових підприємствах. Тому вирішення питань захисту навколишнього природного середовища має стратегічний характер.

В результаті реалізації документу державного планування стан довкілля та умов життєдіяльності населення, його стан здоров'я на території, які ймовірно зазнають впливу зміниться в кращу сторону, тому що вибрано найбільш екологічно безпечне бачення Стратегії з урахуванням соціального, екологічного та економічного впливу.

Серед ключових наслідків реалізації Стратегії доцільно зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу на довкілля:

Вплив на клімат: Одним із найважливіших чинників змін природного характеру, що можуть вплинути на розвиток в майбутньому, є зміна клімату. Екологічні цілі, які враховані при розробленні Стратегії відповідають вимогам «Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року»

Вплив на атмосферне повітря: внаслідок реалізації Стратегії передбачається покращення стану атмосферного повітря. Стратегія не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря, натомість включає впровадження моніторингу стану повітря.

Вплив на водні ресурси: Стратегія не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. Однією із цілей стратегії є приведення водних об'єктів в належний стан та створення водоохоронних зон.

Відходи: такі заходи, як: прибирання стихійних сміттєзвалищ; проведення інформаційно - просвітницьких заходів, у тому числі з питань поводження з побутовими відходами; організація роздільного збору сміття, - матимуть виключно позитивний ефект.

Вплив на земельні ресурси: внаслідок реалізації Стратегії не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або у характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Відновлення зелених насаджень в громаді лише буде сприяти збільшенню родючості ґрунтів та покращення природного стану.

Вплив на біорізноманіття, рекреаційні зони та культурну спадщину: в Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість позитивний вплив на збереження біорізноманіття буде досягнений внаслідок реалізації наступних заходів Стратегії: відновлення паркових зон, озеленення, охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів.

Кумулятивний вплив: ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Транскордонний вплив під час реалізації заходів Стратегії відсутній.

Таким чином, реалізація Стратегії екологічного розвитку майбутнього Зазимської сільської територіальної громади не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох заходів та завдань Стратегії призведе до покращення екологічної ситуації.

В інтересах ефективного та сталого екологічного розвитку Зазимської громади та підвищення якості життя населення, найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії. Замовник, у межах своєї компетенції, здійснює моніторинг наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, та оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті і у разі виявлення непередбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення.

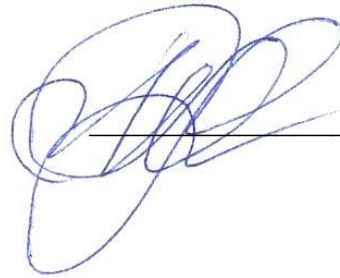
Виконавець

Спеціаліст із SEO та геоінформаційних систем ГО «Громадська ініціатива Луганщини»

Светов К.

Голова правління ГО «Громадська ініціатива Луганщини»

Кіріллова Т.